

11 K miesięcznie
z odsyłką

(bez odsyłki 9-50 K).

Prenumerata zamiejscowa: w Czechach, Austrii, Niemczech, Węgrzech, Szwajcarii 14 K.

Cena numeru pojedynczego **46 h**

Reklamacje otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcja rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej.

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu.

Redakcja i Administracja
Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 310.
Konto czekowe Nr. 140.256.
Fach pocztowy na listy Nr. 116.
Adres telegr.: **Naprzód Kraków**.

Dział inseratowy:
Grodzka 13, II. p. Tel. 1354.
Konto czekowe 910.

Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem 70 h, w nadesłanym 2 K. Głosy publiczne po 3 K za wiersz.

Polska Partya Socjalistyczna.

Towarzysze i Towarzyszki!

Klęska bezrobocia spadła w wyniku wojny na nasz kraj zniszczony i ogołocony ze wszystkiego przez najeźdźców. Klasy posiadające — burżuazya wielko-przemysłowa w pierwszym rządzie bezrobocie jeszcze powiększając, zamykając funkcjonujące, lub niedopuszczając do uruchomienia fabryk, mogących być uruchomionymi.

Z klęską bezrobocia łączy się jak zawsze głód, choroby i straszna niedająca się opisać nędza szerokich mas robotniczych. I cóż zrobiono by nędzę tę usunąć, lub zmniejszyć przynajmniej?

Czy uruchomiono przemysł, a przynajmniej czy porobiono starania, by jaknajwięcej fabryk i zakładów przemysłowych zaczęło produkować?

Gdzie tam! Żadnego nacisku ze strony rządu nie widać. Burżuazya rządzi i to robi, co się jej podoba! Zamyka które chce fabryki, nie puszcza w ruch tych zakładów, które nie obiecują kapitaliście lichwiarskich zysków.

A Rząd! Rząd, jak na urągowsko robotnicemu żądaniu uruchomienia przemysłu i rozpoczęcia energicznej akcji przy odbudowie kraju — organizuje „roboty publiczne“ nie mające przeważnie żadnego znaczenia ani dla sprawy bezrobocia, ani dla podniesienia dobrobytu kraju.

I te niedołeżne wysiłki rządu i te „roboty publiczne“ są solą w oku burżuazji. Ratuja one od śmierci głodowej wielką masę robotniczą i pozwalają klasie robotniczej utrzymać swą siłę i odporność wobec zakusów burżuazji, zmierzających do jaknajwiększego wycisku proletaryatu. Przeto ciągle starają się oni roboty te zmniejszyć, lub zupełnie zamknąć.

Klasa robotnicza przeciwstawi się temu z całą stanowczością. My stwierdzamy, że roboty publiczne nie zadawalniają nas, na myśl o bezużytecznym przerzucaniu piasku z kupy na kupę — jak to się często zdarza — krew się burzy w żyłach robotnika, żądającego pracy produkcyjnej, pracy podnoszącej dobrobyt społeczny. Ale póki tej pracy nie da państwo robotnikowi — klasa robotnicza zwinąć robot publicznych nie pozwoli, lecz będzie się starała by wprowadzić je na jaknajbardziej celowe tory!

Lecz na tej właśnie drodze, temu wysiłkowi uświadomionego klasowo proletaryatu przeciwstawia się ciemnota wielu robotników, podsycona przez waryacką i zgubną w skutkach politykę komunistów.

Zmiast starać się by przyjmowanie na roboty publiczne było jaknajlepiej i najsprawiedliwiej zorganizowane, żeby ten dostawał przedewszystkiem pracę, który najbardziej jej potrzebuje, komuniści w zaślepieniu swym organizują samowolnie przystępowanie do pracy na robotach publicznych.

Aby przypodobać się nieświadomym masom, pomijając urzędy pośrednictwa pracy pchają na roboty setkami wprost na ulicy zebrane tłumy.

A rezultat?! — W rezultacie spotykamy dziś na robotach publicznych nieraz nawet właścicieli domków — kiedy robotnik ginący z nędzy, a mogący znaleźć na robotach publicznych zajęcie — pracy nie znajduje, bo nie starczy ani narzędzi ani miejsca.

Lecz mało tej anarchizacyjnej roboty komunistom. Oni którzy wszelkimi siłami dążą do zniszczenia wszelkiej organizacji społecznej, jakby w znowu z czarną reakcją narodowej demokracji — zachęcają ludzi na robotach publicznych, by wcale nie pracowali, a nawet jak to miało miejsce w Warszawie w dniach ostatnich, pchają te niezorganizowane masy na ulicę w demonstracji przeciwko wojsku. Endecy chcą tylko na możliwość skapania się we krwi robotniczej i prowokując podrażnione wystąpienia rozbić siły proletaryatu. Skutkiem tego połała się w czwartek krew robotnicza, znowu bezpłodnie, bezcelowo!

A nawet przynosząc to, czego tak pragnie burżuazya — osłabienie proletaryatu.

Świeżo upieczona nasza policja zdobywa laury stupajków carskich. Polska Partya Socjalistyczna na czele całego uświadomionego proletaryatu polskiego z całą stanowczością przeciwstawi się tym orgiom reakcji w Polsce.

Protestacyjny, powstający strajk w Warszawie dnia 4 lipca jasno wskazał burżuazji, iż musi ona liczyć się z gniewem ludu, bo wzbienie on w potężną falę i ogniem rewolucji obali dzisiejszy ustroj wyzysku i przemocy.

Ale jednocześnie proletaryat polski stawia pytanie. Dokąd będą trwały komunistyczne wicherzenia, idące na rękę burżuazji, osłabiając, niszcząc siłę klasy robotniczej?

Dokąd będzie trwała ta ich działalność, której jedynym skutkiem może być tylko porażka klasy robotniczej?

Bo nie straszną jest dla nas banda policjantów. Nie ulekleliśmy się zbirów carskich, nie zdrżymy przed swojską satrapią. Ale musimy być zorganizowani, spoisci wewnętrznie, solidarnością klasową, potężni i wzbudzający przestrasz w szeregach burżuazji.

Robotnicy i robotnice! W tej poważnej, wymagającej skupienia wszystkich naszych sił chwili — nie może ani jednego robotnika zabraknąć pod czerwonym sztandarem socjalizmu. Do szeregów, robotnicy! Do organizacji! Zakusom burżuazji, anarchistycznym wicherzom komunistów chcących nas sprowokować przeciwstawmy karne, silne szeregi organizacyjne, które jedynie dają pewność zwycięstwa.

Żądamy uruchomienia racjonalnych, potrzebnych dla kraju robót publicznych!

Żądamy uruchomienia przemysłu!

Żądamy chleba i pracy!

Żądamy zaprzestania represji!

Niech żyje Socjalizm!

Niech żyje Niepodległa Polska Socjalistyczna!

Niech żyje walka rewolucyjna!

Przez z wicherzeniami komunistycznymi!

**Centralny Komitet Wykonawczy
Polskiej Partii Socjalistycznej.**

Warszawa, 6 lipca 1919 r.

Dokoła spraw sejmowych.

„N. Reforma“ choć pełną jest utyskiwań na wtrząs gospodarczy, który wywoła reforma agrarna, rozumie, że wysiłek endecki, ażeby ją doprowadzić do absurdu — jest sam absurdem.

Pisze mianowicie:

„Wszystkie głębokie reformy są przewrotami socjalnymi. A przewroty są kwestią siły a nie racji i teoryj takich, czy innych. Siła jest po stronie chłopu. On to wie. Dlatego wszelkie usiłowania, aby odwieść go od postanowienia użycia tej siły dla zaspokojenia jego najpierwotniejszego pragnienia, są z góry skazane na niepowodzenie. Powtarzamy raz jeszcze: rozstrzygają tu nie rozumy, lecz żywioły..“

Skoro takie są elementarne i niezmiennie fakty, to rzeczą świadomej żądań państwowych większości sejmowej jest wystawić te fakty do swego rachunku. **Próby udaremnienia reformy agrarnej, „większością“ czterech czy dwóch głosów, są albo grubą omyłką, albo zaślepieniem które graniczy z obłędem.**

Potężnych prądów socjalnych nie reguluje się, a tem mniej nie zatrzymuje, większościami parlamentarnymi. Wzbramemu strumieniowi nie przeciwstawia się tamy z papieru, na którym wymalowane są rozmaite paragrafy. Znaczący to nie rozumieć ani życia, ni paragrafów“.

Streszcza zaś swój wywód w lapidarnym zdaniu: „Jeżeli Sejm „przegłosuje“ reformę — to **chłopi przegłosują Sejm**“.

Tymczasem wielce charakterystycznym jest zachowanie się marszałka Trampezyńskiego,

które „Goniec“ tłumaczy sobie jeno.. formalistyką, brakiem zmysłu politycznego i giętkości parlamentarnej. Za przykład służą mu trudności, które stawiał nawet kompromisowemu wnioskowi posła Bardla. Ten upór formalistyczny — pisze „Goniec“ — pozbawiony chyba wszelkiej głębszej myśli politycznej, doprowadził część posłów do wybuchu rozpacz.

Zacząto krzykować: **Przez z marszałkiem! Niech marszałek ustąpi!** Poseł Dąbski oświadczył wyraźnie: **Pan marszałek nie uznaje praw Izby — niech więc ustąpi!** Izba trzęsła się od protestu i wybuchu oburzenia.. Dopiero po pewnym czasie marszałek pod wpływem rad szeregu posłów zgodził się poddać wniosek posła Bardla pod głosowanie“.

„Formalista“ — powiada „Goniec“, lecz ten pan marszałek nie unieważnił żadnego głosowania, co do którego **lewica** udowodniła **zaszle nieformalność**..

Dziwy dzieją się także przy debacie rolnej z tą „Stolicą Apostolską“. Sejm uchwała poprawkę (przy par. 4.) ks. Sobolewskiego **uzależniająca wyłączenie dóbr kościelnych od „porozumienia ze stolicą Apostolską“**, czyli dla dogodzenia klerykalizmowi **większość sejmowa poddała sprawę wewnętrzną Polski cudzej ingerencji, stwarzając sama naruszenie suwerenności**.

Przeciwno temu sformułował swoją znaną rezolucję poseł tow. Daszyński, rezolucję, wymierzoną przeciwko wszelkiej obcej ingerencji. Tę rezolucję **Sejm uchwalił** i.. uchwalił zarazem rezolucję ks. Dziennickiego, **ratującą poprawkę ks. Sobolewskiego**.

Czy to nie ilustracja do artykułu tow. Barlickiego, który dziś drukujemy.

Na ostatniem posiedzeniu min. Wojciechowski odpowiadał na interpelację w sprawie manifestacji bezrobotnych i strzelania do nich. Mamy tylko krótkie streszczenie jego przemówienia podane przez P. A. T.

Z tego streszczenia nie widać, iżby minister dał wyjaśnienie, czy sytuacja na ulicy w czemkolwiek „zmuszała“ policję do użycia broni. Czy komuniści, a nawet pośrednio — przez nich — „Grenzschutz“, jak twierdzi p. minister — wywołali tę manifestację, czy była ona samorzutną, to nic nie mogło wpływać na cyngle od karabinów, na kładzenie trupem ludzi bezbronnych.

Nie ta lub inna podnieta do manifestacji, lecz **zachowanie się manifestantów** decyduje chyba o krokach władz „bezpieczeństwa“.

Policja w wykonywaniu swej służby na ulicy nie jest **instytucją sądzącą** niczyje pobudki. To chyba uzna p. minister W. Jeżeli manifestanci nie popełnili **wykroczeń takich**, któreby stworzyły jakąś podstawę do użycia **najostroższego środka represji**, jakim jest strzelanie, nie można wytaczać **na usprawiedliwienie** tegoż — argumentu o namowie komunistycznej i nie można umywać rąk — zdaniem, że „odpowiedzialność za krew przelaną spada na sprawców tej manifestacji“..

Sprawcy mogli być jak najgorzej intencjonowani i jeżeli minister ma, jak twierdzi dowody ich porozumiewania się z Grenzschutzem — o ich losie i winie **zdecyduje sąd**, ale tu chodzi o rzecz zgoła inną, o tych bezrobotnych, którzy o Grenzschutzu nie słyszeli, a mieli dużo żalów do ministerstwa robót publicznych, które wyłożyła interpelacja posłów P. P. S.

Jeżeli zaś na tych ludzi patrzeć tylko pod kątem widzenia „sprawców komunistycznych“ i nie odłączać ich od tych sprawców — to takie przelewanie krwi na ulicach **tylko popiera agitację komunistyczną**.

Zdumiewajacem jest także samozadowolenie p. Wojciechowskiego, że żaden z rządów **zaborczych nie zdziałał tyle dla robotników, co rząd obecny**.

Tylko tyle szukać chluby, ażeby móżdż o sobie to powiedzieć — to doprawdy i zamało i niesmacznie: stawiać **rząd republiki polskiej na jednej linii z obmierzłym caratem i konstatować z dumą poprawę!**

Groźby rządu litewskiego.

Tymczasowy Rząd Litewski, jak podaje „Litwa”, opracowuje ustawę, która dotyczy osób pracujących na szkodę państwa litewskiego w instytucjach rządowych państw obcych.

Osoby te, zwłaszcza które pracują w instytucjach lub wojsku państw znajdujących się z państwem litewskim na stopie wojny, karane będą wzięciem i konfiskatą dóbr całej ich majątności.

UKŁADY Z RZĄDEM LITEWSKIM.

Do Kowna wyjechał wczoraj — przez Wilno — kuryer dyplomatyczny rządu polskiego, wiozący odpowiedź rządu na warunki, stawiane mu przez rząd litewski.

Foch pozwala Niemcom pozostać w Suwalszczyźnie.

„Kuryer Polski” donosi, że marszałek Foch z niewiadomych powodów cofnął rozkaz nakazujący Niemcom opuszczenie Suwalszczyzny. Wskutek tego Niemcy pozostają nadal na okupowanych terytoriach. Skutkiem tego przyszło do krwawego starcia pomiędzy obu strażami granicznymi. Soldateska niemiecka dopuszcza się wciąż niesłychanych gwałtów na ludności polskiej.

Ogólny pobór we Lwowie.

Powiatowa Komenda uzupełnień we Lwowie (Kopenika 3) zarządzi w przyszłym tygodniu we Lwowie i w powiatach Lwów, Żółkiew, Sokal ogólny pobór przymusowy do służby wojskowej czterech roczników a mianowicie: 1896, 1897, 1898 i 1899 bez różnicy narodowości. Jedynie rekruci narodowości ukraińskiej na razie do służby powołani nie będą. Inni zostaną natychmiast wcieleni do wojska.

Banicja oddziałów polskich z Kołomyi.

„Gazeta Por.” donosi: Wyjechała stąd do Stanisławowa pierwsza kompania ochotnicza z organizacji P. O. W. Wszelkie starania ludzi miarodajnych, zmierzające do utrzymania naszych żołnierzy dłużej na miejscu spełziły na niczem. Rumuni, uchwytywszy się myśli tworzenia i wysyłania oddziałów polskich z okupacji, przeprowadzają na własną rękę w tym względzie agitację po miasteczkach. Tymczasem Ukraińcy nie tają się z tem, iż czekają jedynie na wyjazd młodzieży polskiej, żeby chwycić za broń, którą jak utrzymują dadzą im sami Rumuni.

Zwycięstwa na Wołyniu i Polesiu.

Warszawa (PAT) Komunikat sztabu gen. z dnia 8 bm.: Front galicyjsko wołyński: W odcinku Rafałówki zajęliśmy po zaciętej walce miejscowości Warań, Połonę, Zabłocie, stację kolejową Rafałówkę, biorąc jeńców i kilka składów kolejowych z nieuszkodzonymi parowozami. W Galicyi sytuacja bez zmiany.

Front Poleski: Akcja nasza w dalszym ciągu rozwija się pomyślnie. Oddziały nasze zajęły Bogdanówkę, Lepczę i Porohońsk. Patrole dotarły do Stolina na południe od Lunińca.

Front litewsko-białoruski: Atak bolszewicki na odcinku Święcian, odparto. Wysunięte na linii kolejowej Mołodeczno, Połock oddziały zmusiły pod Budslawem do poddania się jadący koleją eszelon bolszewicki w sile 400 ludzi.

CHŁOPI W MIŃSZCZYŃNIE PRZECIW BOLSZEWIKOM.

Z Wilna donoszą: Z nad granicy rosyjskiej telegrafują, że w kilku powiatach zlemi Mińskiej wybuchło powstanie chłopskie, skierowane przeciw bolszewikom. Przyczyną buntu jest konflikt plonów rolnych przez bolszewików.

W WIELKOPOLSCE.

Front północny: W nocy ożywiona działalność artylerii niemieckiej i miotaczy min, zwłaszcza pod Płonkowem, Płonkówkiem i Nowym Dworem. Odparto atak nieprzyjacielski na Otellę, oparty ogniem min. Zresztą bez zmiany.

Front południowy: Pod Schowami i Zmysioną Parzynowską utarczki z silnymi patrolami niemieckimi. Zmysioną Parzynowską i Mirków ostrzeliwała artyleria nieprzyjacielska.

NIEMCY POZNAŃSCY NIE CHCĄ WALCZYĆ Z NAMI.

Warszawa (PAT). Wydział prasowy ministerstwa spraw zewn. komunikuje: Niemieckie rządy ludowe i inne organizacje Niemców poznań-

skich zwróciły się do rządu niemieckiego z żądaniem natychmiastowego zaprzestania walki z Polakami i wycofania Grenzschtzu z frontu poznańskiego. Odnosną rezolucję przesłano także na ręce rządu polskiego.

TORUŃ NASZ.

Płock. (PAT) Korespondent „Kuryera Płockiego” z Lipna donosi: Dowiaduję się z wiarygodnego źródła, że w Toruniu uformował się nowy zarząd miasta z drem Janowskim na czele. Dr Janowski organizuje milicję złożoną z 1000 osób. Od dnia 18 bm. Toruń ma przejść pod panowanie polskie. Do tej daty Niemcy wypłacili urzędnikom państwowym pensje. W mieście panuje spokój.

Dowódca twierdzy toruńskiej zwrócił się do żołnierzy z odezwą, nawołującą do spokoju i roztropności przy wypełnianiu najcięższego zadania: „opuszczenia bez walki ziemi niem., niektkniętej dotąd przez nieprzyjaciela” tj. ziemi, za grabionych Polse. Dowódca prosi, by żołnierze wstrzymali się „od wszelkiego nieroztropnego działania, zwłaszcza od rozbójcu”.

Strejk górników na Górnym Śląsku.

Morawska Ostrawa. (PAT) Z Wrocławia donoszą, że na Górnym Śląsku wybuchł znów powszechny strajk w zagłębiu węglowym, przede wszystkim w Rybniku. Żądania górników mają niewątpliwie charakter polityczny.

W Katowicach policja i „Grenzschutz” sprokowały ludność polską. Przyszło do starcia, w którym kilka osób padło, kilka odniosło rany.

W CZASIE PLEBISCYTU.

„Kur. warsz.” podaje z Paryża wiadomość, że Śląsk Górny obsadzą głównie wojska amerykańskie, Francja zaś i Anglia wyśle tam tylko nieznaczne siły. Prusy wschodnie zajmą przeważnie Anglicy, którzy zajmą również Klajpedę. W Gdańsku mają stanąć wojska międzynarodowe na przeciąg pół roku, poczem nadzór obejmie komisja związku narodów z pomocą wojsk polskich.

Pogromy żydowskie na Ukrainie.

Gazeta Por. donosi: Wydany w stanisławowskiej drukarni Weinfelda „Der Jueddische Arbeiter” w numerze 10 pisze: „Różni, mordowali i rabowali żydów w Płoskirowie i Felsztynie, nie oszczędzali nawet zgrzybiałych starców i młodych dzieci. Więcej jak 5000 żydów wyrznięli w Płoskirowie, w Felsztynie zamordowali przeszło 800 żydów i zranili 400. Tych nielicznych, którzy zostali przy życiu, obrabowali doszczętnie, do ostatniej kszuli. Poploch, rozgoryczenie i panika wśród żydów nie do opisania. Delegacja wschodniogalicyskiej Żydowskiej Rady Narodowej wzywa do składek na rzecz ofiar pogromów na Ukrainie.

Unia Węgier z południową Słowiańszczyzną.

Hr. Juliusz Karolyi, prezydent kontrrewolucyjnego „rządu” węgierskiego, urzędującego pod ochroną francuskich i rumuńskich bagnetów oświadczył, że Węgry są za słabe, ażeby się odrodzić o własnych siłach. Dlatego rząd jego zamierza ofiarować koronę węgierską ks. regentowi Aleksandrowi serbskiemu.

Węgry łączą się z Rosją.

Praga. (PAT) Czeskie biuro prasowe donosi ze Sztokholmu: Delegacja rządu madziarskiego, która bawi obecnie w Moskwie, pertraktuje tam z Leninem w sprawie zjednoczenia obu republik rad. Delegacja ta zwróciła się do Lenina z prośbą o finansową pomoc dla Węgier. Lenin oświadczył, że nie może Węgom dać austriackich pieniędzy, że jednakże w najbliższym czasie dostarczy madziarskiemu rządowi większych kwot pieniężnych w banknotach francuskich i angielskich.

Kto pójdzie pod sąd.

Morawska Ostrawa. (PAT) Czeskie biuro prasowe donosi z Londynu: Według doniesienia „Daily Chr.” trybunał, który będzie sądził Wilhelma, ma zupełnie wolną rękę co do wymiaru kary na Wilhelma, choćby to nawet miał być wyrok śmierci.

„Duesseldorfer Ztg.” dowiaduje się z neutralnego źródła, że lista osób, które mają być wydane koalicji, obejmuje 167 nazwisk. Prócz Wilhelma i byłego kronprinca mają być wydane następujące osobistości: Hindenburg, Luden-

dorff, Falkenhayn, Einem, Herrlner, Kluck, Mackensen, Liman Sanders, Faltenhausen były gubernator Belgii, Heinrich były gubernator Lille. Koalicja domaga się następnie wydania następujących wyższych oficerów niemieckiej marynarki: Tirpitz, Capelle, Scheer, Muetze, hr. Dohn, komendant Mewy i 53 komendantów łodzi podwodnych. Z mężów stanu i polityków niemieckich mają być między innymi wydani Bethmann Hollweg, Jagow, Helfferich i inni.

Lyon. (PAT) Oświadczenie Lloyda George na czwartkowym posiedzeniu Izby gmin, że były cesarz Wilhelm będzie sądzony w Londynie i że w razie udowodnienia zbrodni, o które go powszechnie posądzają, poniesie karę śmierci, polegało na porozumieniu, jakie osiągnięto w ubiegłym tygodniu na radzie czterech. W kołach ententy liczą się z możliwością, że Holandia da odmowną odpowiedź na żądanie Anglii w sprawie wydania Wilhelma.

Francja odbiera pełnomocnictwa Komitetowi narodowemu.

Z Warszawy donoszą: Z dniem 1 lipca rząd francuski cofnął komitetowi paryskiemu udzielone mu poprzednio pełnomocnictwa. Wiza paszportowa paryskiego komitetu na paszportach zagranicznych polskich nie będą już więcej uznawane przez władze francuskie.

Ze Sejmu.

ARTYKUŁ 6 NADAL NIEZAŁATWIONY. — „WYJAŚNIENIA” MIN. WOJCIECHOWSKIEGO.

Warszawa (PAT) Na posiedzeniu wczorajszym Sejmu odbyło się głosowanie nad art. 7 do 16 włącznie ustawy reformy rolnej. Wszystkie artykuły z nieznaczniemi poprawkami przyjęto.

Posel Daszwicki stawia wniosek o reasumpcję uchwały powziętej.

Marszałek oświadcza, że wniosek jest dopuszczalny po skończonem głosowaniu nad ustawą rolną.

Po dłuższej dyskusji formalnej i przerwie 5-minutowej, posel Bardel cofnął swój wniosek o otwarcie dyskusji ponownej i postawił wniosek następujący:

„Wniosek Sędzimiry odsyła się ponownie do komisji rolnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w ciągu 24 godzin”.

W głosowaniu znaczną większością wniosek posła Bardla przyjęto.

Wśród przyjętych rezolucji znajduje się rezolucja Daszwickiego, wczonaj wniesiona, w sprawie komitetu państwowego przy wprowadzeniu w życie reformy rolnej, oraz następująca rezolucja ks. Dziennickiego: Sejm wzywa rząd, aby w celu wykonania art. IV. p. d) e), tyczącego się dóbr kościelnych, obecnie będących w posiadaniu Kościoła katolickiego i dóbr zabranych przez byłe rządy zaborcze, wszedł w porozumienie ze Stolicą Apostolską, aby dobra te przeszły w posiadanie państwa polskiego w zamian za uregulowanie oposażenia dotacyjnego i fundacji kościelnych.

Następnie rozpatrywała Izba dwa wnioski nagłe: wniosek p. Ziemięckiego i tow.

W SPRAWIE ZACHOWANIA SIĘ POLICJI WOBEC TŁUMÓW ROBOTNIKÓW

i wniosek nagły związku narodowego ludowego w sprawie manifestacji bezrobotnych dnia 3 lipca i strajku protestującego dnia 4 lipca.

Minister spraw wewnętrznych Wojciechowski oświadczył, że omawiane, pożąłowania godne zajęcia wywołane zostały agitacją, która wyzwała nędzę ludu, spowodowaną długą wojną, dla celów politycznych przeciw powstającej Polsce. Twierdzenie to opiera minister na otrzymanych wiadomościach. Nie trzeba dowodzić, że sprawcą rozruchów była partya komunistyczna. Żaden z rządów zaborczych nie zrobił tyle i nie współczuł z nędzą robotników, jak rząd polski. Z powodu znamion przestępstw, wyrażających się przez agitację komunistyczną, sprawa oddana została prokuratury. W działalności, wymierzona przeciw państwu, czynną była ręka obca, ręka Grenzschtzu, który oplekuje się specjalnie agitacja komunistyczna. Odpowiedzialność za krew przelaną spada na sprawców tej manifestacji.

P. Barlicki wnosi otwarcie dyskusji nad oświadczeniem ministra na następnem posiedzeniu.

P. Korianty zgadza się z tym wnioskiem, lecz żąda, aby równocześnie odbyła się dyskusja nad wnioskiem związku narodowo ludowego.

W głosowaniu nagłość uchwalono i postanowiono dyskusję odłożyć na dziś.

Mowcy wiecowi sprawcami niedawnych klęsk w Galicyi wschodniej.

Informacje „przyjezdnych“, a głos żołnierza.

Pod tytułem: „Przyczyły chwilowych niepowodzeń w Galicyi wschodniej” podała „N. Reforma” w Nrze 289 artykuł, na podstawie informacji osoby, przybyłej „z okolic frontu”.

Wedle tej osoby „wszystko, co mówiono o samowolnym i lekkomyślnym posuwaniu się pewnych dowódców poza linię nakreśloną, jako o przyczynie klęski, nie wytrzymuje krytyki”. „Ogółem przyjąć można — dodaje ów niewymieniony znawca — że siła zbrojna Polaka na tym terenie została osłabiona o 75 procent..”

„Jeśli to uczyniono rozmyślnie, jako gest pogroźki w stronę Niemiec, to jednak może należało wziąć pod uwagę, że będzie to gestem zachęty dla Ukraińców.”

Porównajmy te katagoryczne sądy osoby „z okolic frontu” z relacją znanego w Krakowie por. Adama Dobrodzickiego, którą równocześnie znajdujemy w warszawskiej „Gazecie Polskiej”.

Mamy tu do czynienia nie z nowicjuszem, ani z laikiem.

Z okazji opisu pobytu Piłsudskiego na zagrożonym froncie — daje porucznik Dobrodzicki sporo uwag co do przyczyn chwilowego zachwiania się tam sił polskich.

Oto poniżej ważniejsze ustępy jego relacji, nadesłanej ze Lwowa.

Im bardziej odwrót wojsk naszych w Galicyi wschodniej był zagadkowym, a wytrzymałość żołnierza zdawała się być zachwiana, tembardziej obecność Komendanta wśród żołnierzy okazała się potrzebną.

Wojska nasze bowiem cofały się z ogromną szybkością, mimo swej przewagi liczebnej nad nieprzyjacielem, który i technicznie i moralnie stał niżej.

Rzekome osłabienie naszego frontu przez przesunięcie wojsk na inny front było nieprawdziwym, gdyż te kilka zaledwie batalionów, które zabrano, w ogólnej sumie sił naszych nie mogło decydować o sile całej armii, walczącej na tym froncie.

To też źródła zła należy szukać gdzieindziej.

Okazało się, samodzielność poszczególnych grup, podsycana patriotycznym nawoływaniem różnych cywilnych, nieodpowiedzialnych komitetów, wolę różnych pułkowników wyrodziła w takie formy, w których sentyment zaćmił wagę surowych wojskowych względów.

Samodzielność tych pułkowników zbyt szybko wyciągnęła ręce po nowe laury, po zdobycze terenowe, które nadmiernie przekraczały wytrzymałość tych środków technicznych, które przygotowane były do spełnienia zadania tego samego, ale stopniowo na raty.

Wystarczy powiedzieć, że wielki most kolejowy między Lwowem a Tarnopolem jest zerwany. Dzięki temu na wielkim i ważnym odcinku wszelka akcja musi mieć z góry przygotowany zastępczy aparat transportowy, którego w żaden sposób nie zdołają zastąpić lamenty poszkodowanych rodzin i patriotyczna niecierpliwość.

I w takich warunkach, szybki marsz naprzód mógł być zgodnym z rozumowaniem wiecowych mówców, ale stał w jaskrawej sprzeczności z wojskowymi względami, których nie stanowi użycie, lecz łączność grup, dostawy amunicji i chleba, odstawienie rannych i jeńców itp. Patriotyczne wysiłki, które tych konieczności wojskowych uszanować nie chcą, są tylko smutnym następstwem wiecовой nagonki, prowadząc tylko do katastrofy. W rezultacie zło takiego obrotu sprawy spada na ludność cywilną, która własnymi rękami pracowała nad tem, aby względy wojskowe podporządkować względem politycznym. Jeno że intryganci i mówcy wiecowi przyznali sobie prawo odwrotu, gdy zło całe wypić musieli ludzie niewinni.

Wyciągi wojskowe musiały się skończyć nieesoło. Zwycięskie grupy maszerowały naprzód, nie znając losów grup sąsiednich. Grupy rzucały się naprzód, nie wiedząc, że ich sąsiedzi cofają się równocześnie. W ten sposób bywało się zwycięzcą i równocześnie odciętym.

Te niejasności sytuacji musiały wyczerpać żołnierza moralnie.

Reszty dokonały dziennikarskie brednie, które wmawiały w żołnierza, że ofezywa ta nie leży w zamiarach naczelnego kierownictwa. A że ten żołnierz w ogromnej swej masie nauczył się kierownictwo to szanować, więc czuł się niepo-

trzebnie marnowanym dla ambicyj poszczególnych pułkowników, i nic dziwnego, że staraniem jego stało się, aby się zachować na przyszłość dla akcji takiej, której sens wynika z planów ogólniejszych, aniżeli sentyment prywatnych komitetów.

I w takich warunkach musiał nastąpić odwrót i to bardzo szybki i bezładny.

I trzeba było użyć tej siły moralnej, którą żołnierz powstrzymał w ucieczce i zmusił do równie szybkiej kontrofensywy. Do odświeżenia moralnej siły żołnierza, musiało się użyć ostatniej rezerwy, z chwilą, gdy żołnierz ten opuszczał już ostatnią pozycję przed Lwowem. Rezerwą tą mógł być jedynie Piłsudski. Ale im gorszą moralnie była ta sytuacja, tem rzekomo więcej było użycie tej ostatniej rezerwy.

Obecnością swą w pierwszych liniach walczących musiał Komendant zniszczyć wpływ szkodliwej agitacji, szkodliwego mieszanja się w sprawy wojskowej akcji czynników nieodpowiednich i niepowołanych. Przed rozpoczęciem naszego uderzenia przeglądał Komendant stanowiska wypadowe. Aby wymusić na żołnierzu siłę oporu, wysuwał się z kilku przybocznych na dwa do trzech kilometrów przed front i takim wystawieniem własnej osoby, terroryzował innych, wymuszał, aby w nich moralna siła ryzyka ekrzepła.

Przy jednym takim przeglądzie był wypatrzony przez nieprzyjaciela, i silnie ostrzeliwany.

Z brzaskiem dnia rozpoczęcia naszej ofensywy, był Komendant w pierwszych liniach od pierwszego strzału artyleryjskiego przygotowania do ataku. Przez godzinę całą pod ogniem karabinowym na przestrzeni pięciu kilometrów od Lysej góry, aż po Gologórki, postępował wraz z atakującymi.

Aby umożliwić Komendantowi obecność na kilku odcinkach — określonymi drogami podprowadzano mu automobile. I był moment, gdy przy automobilech tych padło dwóch Hallerczyków rannych, podczas gdy Komendant był o półtora kilometra — przed nimi.

Najcięższy bój toczył się na odcinku Wielkopolan, którzy starli się z doborowymi kureniami siczowymi, w ostatniej chwili na front ten rzuconymi. I tu pośpieszył do nich Komendant. A że straty krwawe mieli znaczne, więc trosce o rannych oddał swą uwagę. Był wśród nich i starał się o zabezpieczenie im odpowiednich środków przewozowych.

Drugiego dnia ofensywy udał się Komendant pod Plichów na linię, która w planach Dowództwa była ostatnią do osiągnięcia w naszym uderzeniu. Tu cały czas spędził wśród żołnierzy, weteranów osmiesięcznych walk. Położenie tego żołnierza jest dzisiaj cięższe do zniesienia, aniżeli kiedykolwiek.

Spotyka się on bowiem z doskonale wyekwipowanymi batalionami poznańskimi i z szeregi Hallerczyków, zaopatrzonych ze zbytkiem, podczas gdy on starał swe siły w służbie o głódzie i chłodzie, w służbie — w zawieszonych łachmanach, bez butów, bez udogodnień technicznych. Pot wyżarł na tym żołnierzu ślady zwierzęcych trudów. Oczy ich wyblakły w potwornych wysiłkach błyskają w twarzach czerniałych. Żołnierze ci stali się jakby głusi na zmęczenie i los twardy, ale serca zachowali prawe, a z miny widać zawadyactwo i lekceważenie niebezpieczeństw. Jak stepowe konie przywykli żyć tem, co po drodze dopadną, i nocować bez dachu nad sobą, bez namiotu, okryci chłodem lub deszczową chmurą. Komendant interesował się ich bielizną, ich butami i nogami co już tysiąc wiorst zbiegały ich kotłem i dolegliwościami. A oni nieuprzedzeni, poznawali Komendanta po jego serdecznej dobroci, po jego czujnym wglądaniu w to wszystko, co stanowi najgłębszą i istotną bolączkę żołnierskiego żywota.

Jaki żal, że w te szeregi próbuje się wprowadzić polityczne waśnie.

Zjazd krajowy P. P. S. w Cieszynie.

Rezolucyn w sprawie śląskiej. — Szykany czeskie. — Polityka endeków śląskich.

Fryszlat dnia 6 lipca 1919.

Dnia 29 czerwca b. r. obradował w Cieszynie krajowy zjazd partyjny, na który zjechało się 160 delegatów, reprezentujących 62 komitetów partyjnych. Z ramienia Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S. przemawiał poseł tow.

Reger. Przewodniczył tow. Teller. Przewodniczący Komitetu obwodowego tow. Machaj składał sprawozdanie z działalności za rok ubiegły. Okres ten, brzemienisty był w nadzwyczaj ważne wypadki polityczne, które zapiszą się w dziejach Polski i Śląska, złotymi zgłoskami utrwalone zostaną w dziejach socjalizmu polskiego. Proletaryat Śląski dokonał w ostatnim czasie wiele rzeczy wielkich. Kilkuwiekowa niewola narodowa, ta nieograniczona prawie ścisła zależność od kapitalistów niemieckich, późniejsza kura-tela naszego ludu roboczego ze strony czeskich kapitalistów i ich slugusów, a rosnąca potem świadomość narodowa, wspaniałe walki o szkołę polską, walka z renegactwem śląskoniemieckim, gigantyczne walki ekonomiczne naszych górników i hutników i wreszcie proklamacja Śląska cieszyńskiego jako części akładowej Rzeczypospolitej Polskiej, zbrojny opór klasy obotniczej stawiany najazdowi czeskiemu, oto wypadki ostatnich lat i miesięcy, które dostatecznie charakteryzują naszą pracę partyjną.

I zebrali się delegaci polskiej klasy pracującej na Śląsku od Białki aż po Ostrawicę i Przywóz, ażeby w skupieniu wysłuchać sprawozdania poselskiego naszego ukochanego posła Regera, ażeby radzić nad tem, jak należy kierować pracami partyjnymi, aby osiągnąć wielki cel, do którego dążymy a mianowicie do połączenia się z naszą Macierzą-Polską, aby wspólnie z klasowo uświadomionym proletaryatem całej Polski wywalczyć Rzeczpospolitą socjalistyczną.

Tow. Kluszyński, omawiając sytuację polityczną podniósł, iż tylko proletaryat na Śląsku troszczy się rzeczywiście o los naszego kraju, nie czynią tego natomiast „kompetentne” czynniki polskie ani w Sejmie ani za granicą, które, z osławionym Dmowskim na czele wolałyby raczej przyłączenia do Polski ziem litewskich i białoruskich, ażeby w ten sposób zaspo-koić głód ziemi pracującego ludu, a równocześnie uchronić majątki magnackie od wywłaszczenia.

Obrady trwające do późnego wieczoru, cechowała powaga, a wśród całego szeregu uchwał należy podnieść następujące:

Założenie dziennika partyjnego na Śląsku, ustanowienie specjalnego sekretarza krajowego, podniesienie wkładki miesięcznej; zaś w sprawie śląskiej rezolucję następującą:

„Zjazd krajowy P. P. S., obradujący w Cieszynie 29 czerwca br., jednoczący delegatów i delegatki Klasy pracującej Śląska Cieszyńskiego od Białki po Ostrawicę, składa Naczelnikowi państwa Józefowi Piłsudskiemu wyrazy czci i szacunku. Wyraża przekonanie, że niezłomna wola ludu śląskiego, należenia do Polski będzie przez Naczelnika państwa uszanowana. Żaden trud nie będzie za ciężki, żeby Śląsk od okupacji czeskiej uwolnić.

O stanowisku Naczelnika Państwa w sprawie Śląska Cieszyńskiego lud Śląski jest dobrze poinformowany, z tego tytułu czerpie siłę w przetrwaniu tej ciężkiej próby, jaką jest najazd czeski.”

Powyższą rezolucję, wyrażającą szczerą i nie przepartą chęć uwolnienia się z pod okupacji czeskiej każdy zrozumie, jeśli w części przynajmniej będzie poinformowany o tych strasznych szukanach czeskich, stosowanych wobec tutejszej ludności. Aresztowania są na porządku dziennym. Wojskowe władze czeskie rozwiązały socjalistyczną Radę Robotniczą w Boguminiu, aresztowali tamtejszych mężów zaufania, a chcąc mieć przeciwko nim obciążające „dowody”, podrzucili żołnierze czescy podczas rewezy ulotniki komunistyczne, zarzucając naszym towarzyszom „bolszewizm”. Czeska straż pograniczna niemilosierdzie konfiskuje podczas rewizji osobistej, przeprowadzonej systematycznie u wszystkich przejeżdżających, znalezione kwoty pieniężne ponad 50 K.

Endecja śląska wyje ze wściekłości z powodu wniosku tow. Daszyńskiego, ażeby Rząd polski odwołał przedstawiciela Polski Dmowskiego z Paryża. Rzuca się w haniebny sposób na wielce zasłużonych długoletnich pracowników społecznych, towarzyszy Regera i Kunickiego za to, że głosowali za wspomnianym wnioskiem i jakoby w ten sposób mieli zaszkodzić sprawie śląskiej.

Przy całej perfidii tego zarzutu, należy się dziwić naiwności naszych rodzimych endeków z pod znaku „Dziennika cieszyńskiego”. To też robotnicy oburzeni do głębi na takie postępowanie „Dziennika cieszyńskiego” postanowili piśma tego już nie kupować.

Postępowanie „Dziennika cieszyńskiego” udowodniło nam, że reakcja endecja na Śląsku nie ustępuje w niczem endecji krakowsko-warszawskiej. To też walka naszych towarzyszy

z tem perfidnym stronnictwem rozgorzała i u nas.

Założenie dziennika partyjnego P. P. S. na Śląsku walkę tę ułatwi i od klasy robotniczej zależać będzie, aby walka ta prowadzona w imię hasel potężnej idei socjalistycznej, uwieńczona została zwycięstwem. A. K.

Koło zakłęte.

Posł tow. Norbert Barlicki tak charakteryzuje Sejm, którego oblicze najlepiej odstoniła sprawa reformy rolnej, pisząc pod datą 7 b. m.

„Dziś po raz drugi plenum Sejmu przystąpi do głosowania nad projektem reformy rolnej, do głosowania, które wskutek niesłychanych wykroczeń marszałka przeciw regulaminowi, wskutek dopuszczenia w toku głosowania nowych nieznanych lźbie poselskiej wniosków, zostało w sposób fatalny zahamowane.

Już raz wypowiedzieliśmy pogląd, że błąd marszałka może poprawić tylko ogół wyborców.

Istotnie, nie jest on bowiem wynikiem jakiejś chwilowej niedyspozycji logicznej marszałka, lecz wypływa konsenkwentnie z choroby, głęboko nurtującej najwyższe ciało ustawodawcze — z choroby, która powoduje niemoc tej instytucji w sprawach najdonioślejszych. Sejm rozpoławia się, rozpoławiają się wobec tego wszystkie tego Sejmu komisye, rozpoławia się psychicznie marszałek. A każda połowa Sejmu wychodzi z innych założeń, a każda ma inne drogi, inne zasadniczo różne cele rozpoławiania. Jakże ten stan patologiczny jaskrawie uwidocznił się w sprawie reformy rolnej!

Gdy prawica dokładała wszelkich sił i starań, aby nie dopuścić do przeprowadzenia zasadniczej reformy rolnej, obstruując w komisji, zakłamując się i załamując niejednokrotnie we własnych kłamstwach, że i ona niby tej reformy chce; gdy wreszcie już w ostatniej chwili ucieka się do ordynarnego sfałszowania regulaminu i zwyczajów parlamentarnych, przestrzeganych wszędzie na całym świecie — ugrupowania lewe — wprawdzie nie wszystkie — w tym samym czasie kierują się istotnymi potrzebami upośledzonej ludności wiejskiej i za wszelką cenę prą do reformy, która, jeżeli nawet posiada poważne braki, to jednak w rezultacie zmieni radykalnie stosunki wiejskie na korzyść bezrolnych i małorolnych. Dla obszarnictwa będzie ona ciosem decydującym.

Prawica w sejmie nie rozporządza decydującą większością, lecz ma dość siły, aby każde, najlepsze zamierzenie lewych ugrupowań zwichnąć, aby nieraz sprowadzić je do absurdu.

Taki stan rzeczy nasuwa poważne pytanie, czy i ludność całego kraju tak się rozpoławia? Wszak Sejm, zwołany na podstawie pięcioprzymiotnikowego prawa wyborczego, powinien mniej więcej ściśle odpowiadać ustosunkowaniom sił społecznych, które reprezentuje?

Ale w takim razie dochodzimy do absurdu: oto jednego dnia, o ile lewica przy pomocy gry parlamentarnej zdoła osiągnąć większość, zapadać będą uchwały najradykalniejsze; drugiego zaś — o ile to uda się prawicy, lub o ile w Sejmie przypadkowo będzie nieobecnych kilku tylko posłów z ugrupowań lewicowych, zapadać będą uchwały najreakcyjniejsze, wręcz sprzeczne z poprzednimi.

Więc cała nawa społeczno-polityczna państwa polskiego, ma niby piłka miotać się między dwoma ekstremami, między dwiema krańcowościami.

Niestety, tak jest w istocie, dlatego to los najważniejszych spraw zależy w Sejmie od zupełnie drobnych grup politycznych, od ich widzimisie, dając pochop do niebywałej demoralizacji, a nawet wprost do cynizmu politycznego i społecznego.

Wszystko naopak: o losach kraju decydują grupy najslabsze.

Głośne już są nazwiska macherów sejmowych, których jedyna cecha — to zdolność łączenia w sobie najdzikszych sprzeczności, to ich wyzwanie społeczne i polityczne, to wreszcie gotowość do prostytuowania.

Czyż i taki Sejm jest odzwierciedleniem układu sił społecznych?

Gdybyśmy na chwilę bodaj zgodzili się, że tak i w tym wypadku być musi, musielibyśmy przyjść do przekonania, że Republika polska jest najtragiczniejszym państwem, któremu znowu grozi katastrofa.

Atoli w rzeczywistości tak nie jest.

Prawda, i ten Sejm jest symptomatyczny, ale odzwierciedla on tylko jeden moment z naszego życia, moment, który już niewątpliwie należy do przeszłości, moment, w którym udało się endectwu, bodaj już po raz ostatni, jeszcze raz w potworny sposób obalamucić ogromną

część narodu, znieprawić przy pomocy pieniędzy, księdza i żandarma wolę tej części i narzucić jej na przedstawicieli ludzi swojego stempla.

Dziś ponosimy fatalne tego skutki.

Niemoc Sejmu — to wynik roboty endeckiej, a niemoc ta przypada na czas, gdy kraj odradzający się musi się zdobyć na cały szereg aktów, których cechą zasadniczą musi być moc i siła męska, potężna energia twórcza i rozmach wielkiej nowożytnej demokracji.

Jakaż straszliwa dysproporcja pomiędzy tym, jakim jest Sejm, a jakim być powinien!

Hamletyzujący Sejm — to czynnik rozkładu, to obłęd, podniesiony do suwerennej godności.

I w takiej chwili przywódcy prawicy, dumni ze swego dzieła, uragilnym śmiechem zbywają najpoważniejsze głosy przestrogi.

Sprowadzają na kraj cały szereg niepowodzeń w polityce zewnętrznej i wewnętrznej, doprowadzają do tego, że Europa zachodnia skorumpowana kapitalizmem i tajną dyplomacją, dyktuje nam, niby żakom, jak mamy postępować u siebie, na własnej ziemi, jak mamy obchodzić się z „mniejszościami narodowymi”, — prawica pod batutą endectwa, tego chochoła z „Wesela” Wyspiańskiego, prowadzi niemy kankan jarmarku i handlu w zakamarkach polityki sejmowej, a na propozycję odwołania się do ogółu wyborców, jakiej reformy rolnej sobie życzy, cynicznie odpowiada: Wiemy, żeby to wam, lewicowcom, było na rękę. Ale my nie chcemy!

Jakież mogą być wobec tego wyniki dzisiejszego głosowania w sprawie rolnej?

Przypuśćmy, że handlarze się ułożą: ten opuści trochę, a ten doda, przypuśćmy, że był tyśięcy, tyśięcy rodzin, oczekujących w gorączce na upragnioną reformę, przesądzony będzie wskutek podniesienia maksimum w sensie ujemnym — to przecież i tak sprawa wrócić musi do komisji, która ma owe zasady — wszak to dopiero zasady reformy — wcielić w cały szereg ustaw, aby je przekazać rządowi do wykonania.

I znowu przy każdej ustawie powtórzy się to, co się działo przy zasadach; i znowu rozpocznie się cyniczny frymark, kankan — i tak w nieskończoność.

Koło zakłęte, z którego wyjść musimy, które musimy rozerwać, aby ojczyzna nie poniosła szkody”.

Teror policyjny.

Z Rzeszowa donoszą nam: Orgie brutalnego teroru żandarmskiego urządził naczelnik policyi wojskowej w Ropczycach, por. Władysław Izykowski. Osobnik ten, napada z nahażą spokojnych obywateli na ulicach miasta, zarządza aresztowania, a w lokalu policyi urządził barbarzyńskie katowanie niewinnych i bezbronnych ofiar.

24 czerwca b. r. spotkał ten los Franciszka Pragłowskiego, właściciela 16-morgowego gospodarstwa i Karola Dąbrowskiego, murarza i właściciela domu w Ropczycach. Pragłowski, stojąc na rynku w towarzystwie znajomych uczuł nagle silne uderzenie z tyłu w głowę. Odwróciwszy się, ujrzał przed sobą por. Izykowskiego, którego też zapytał o przyczynę napadu. W odpowiedzi zawołał Izykowski patrol i kazał aresztować Pragłowskiego. Kiedy przechodząca przypadkowo żona tegoż zapytała o powód aresztowania, otrzymała od żołnierza patroli uderzenie kolbą w bok.

Po przyprowadzeniu Pragłowskiego do izby inspekcyjnej zbił go Izykowski nahażą, poczem polecił żołnierzom dalszą egzekucję pałkami, co ci z całą sumiennością wykonali, poczem aresztowanego wypuścili.

Wydotawszy się na wolność, Pragłowski, widać się od bólu, żalił się wobec znajomych na skatowanie go. Usłyszawszy to opodal stojący Izykowski zarządził ponowne aresztowanie, które nastąpiło w jego ogrodzie. Prowadzonego stamtąd Pragłowskiego bił Izykowski nahażą, a żołnierze mu wtórowali. W lokalu policyi znowu go poddano torturom i dopiero kompletnie skatowanego i bliskiego omdlenia wypuszczono na wolność.

Z pobicia tego doznał Pragłowski wedle stwierdzenia lekarskiego, całego szeregu ciężkich obrażeń cielesnych.

Kiedy Pragłowskiego zaaresztowano, zainteresował Karol Dąbrowski jednego z eskortujących go żołnierzy o przyczynę, na co por. Izykowski uderzył go nahażą po głowie. Nie dość na tem. Wkrótce zjawila się u niego w domu patrol i zabrała na inspekcję policyjną. Tu na rozkaz Izykowskiego wdrożono proceder pałkowania aż do chwili, kiedy jeden z żołnierzy zauważył, że bity omdlewa i spowodował zaprze-

stanie bicia. Aby „przyszedł do siebie” odprowadzono go do aresztu, skąd po krótkim czasie znowu go przyprowadzono do owej nieszczęsnej sali tortur policyjnych i położono na ławie dla dokończenia egzekucji. Dopiero okrutnie zbitego puszczono na wolność.

Charakterystycznym jest, że urzędowe czynniki miejscowe zupełnie nie wkraczają, a nawet odmawiają interwencji. Przeciw Izykowskiemu wniosli poszkodowani doniesienie do Prokuratury wojskowej w Krakowie o zbrodnię nadużycia władzy.

Należałoby jednak tego pana natychmiast usunąć z zajmowanego stanowiska i w ten sposób uchronić mieszkańców Ropczyc od jego dalszych barbarzyńskich napadów.

O bezprawne usunięcie robotników z Rady m. Jasła.

Interpelacya posła Misiółka i towarzyszy do Min. Spraw Wewnętrznych w sprawie unieważnienia wyborów 4 koła do Rady gminnej w Jasle.

W myśl zarządzenia Polskiej Komisji Likwidacyjnej Jasło wybrało na publicznem zgromadzeniu 12 przedstawicieli robotników do rady gminnej, których rada miasta Jasła jednomyślnie zatwierdziła, a którzy przez kilka miesięcy spełniali obowiązki radnych. Na zgromadzeniu nie odezwał się ani jeden głos protestu, wniesiono jednak protest przeciwko wyborom, uwzględniony przez gen. Delegata, w następstwie czego usunięto z rady gminnej przedstawicieli robotników.

Postępowanie Delegata jest aktem samowoli i niesprawiedliwości, wybrani bowiem radni reprezentowali ogół robotników, a mandatu pozbawić ich nie może protest grupki, która na zgromadzeniu wyborczem mogła przedstawić swoje wątpliwości.

Wobec tego zapytują podpisani: Czy, Min. Spraw Wewn. gotów jest po rychłym zbadaniu sprawy znieść decyzję gen. Delegata Galicji i zarządzić ponowne powołanie radnych 4 koła.

Z za kulis paska mieszkaniowego.

Piszą nam z miasta:

Brak mieszkań — to jedna z największych bolączek, jakie nam zostały w spadku po wojnie światowej, bolączka tem dotkliwsza, że nie można jej łagodzić importem z zagranicy. Nasze władze śpią, inicjatywa prywatna zamarła i brak mieszkań i lokali urasta do rozmiarów kłęski. I tutaj paskarstwo święci orgie. Od paru tygodni pojawia się ogłoszenie, ofiarujące 4—5000 koron za wyszukanie mieszkania. Tosamo pismo, które wewnątrz numeru woła: „Śmierć paskarzom, w dziale inseratowym drukuje ogłoszenia, kuszące niepomiernie chciwość kamienicznika. W razie opróżnienia się mieszkania posługuje się on podstawioną osobą i obaj bez miłosierdzia obdzierają swoją ofiarę.

Szczególnie bujnie kwitnie pasek mieszkaniowy tam, gdzie obok mieszkania jest do wynajęcia lokal na sklep. Hordadnie suny, jakie wówczas żądają przechodzą wszelkie pojęcie. Dla ilustracji zaś, jak taki pasek się odbywa, przedstawie zdarzenie z ostatnich dni. W „Gońcu krakowskim” pojawiło się niedawno ogłoszenie o sprzedaży sklepu z mieszkaniem. Wiadomość ul. Traugutta w Podgórzu. Zrobiwszy pół milia, dowiaduje się interesnt, że sklep już sprzedany a nowy właściciel mieszka przy ul. Mogiłskiej Nr. 8. Mimo wysokiej kwoty, jaką żądają (12.000 koron), kupiec odrazu się znalazł. Cóż się atoli dzieje? Oto w 48 godzin po przeprowadzonym kupnie powonabywca zamieszka w „Gońcu” nast. ogłoszenie:

Sklep towarów mieszanych dobrze prosperujący z mieszkaniem (2 pokoje i kuchnia) zaraz do sprzedania. Wiadomość, Mogiłska 8, parter.

Takie różni spekulanci pośrednicy i t.p. podrażają i tak drogie mieszkania i lokale.

Przeróżnym Komitetom dla zwalczania ich wy do wiadomości...

Nowe pisma i książki.

„WIANKI”. W trzecim zeszytcie (za czerwiec) przynoszącym dokończenie szeregu artykułów i rozpraw z zakresu malarstwa, historii sztuki, muzyki, muzalnicstwa i teatru, przeważa treść literacka, doskonałym zespołem i wysokim poziomem całości. Każdy kto chce się czegoś nauczyć lub kultywować jedną z form twórczych

artystycznych znajdzie w tym numerze własną, niewątpliwie interesującą i świetnie opracowaną dziedzinę wiedzy, sztuki lub wogóle kultury. — Część graficzna wypełniona reprodukcjami prac przeważnie nowych, dowodzi, że pismo istotnie sumiennie i rzetelnie wypełnia swą trudną a chwalebą misję propagatora i obrońcy polskiego artysty. Spotykamy tu nazwiska nowe związane z pracami nieznanymi a godnymi zwrócenia uwagi. Zbyt wiele miejsca zabrałoby wyszczególnianie całego szeregu artykułów i reprodukcji lub nazwisk, jakie w zeszycie o dużym formacie przy 32 stronicach druku przewinąć się mogły w przeciągu paru miesięcy istnienia „Wianków”. Można je określić ogólnie: prace doskonałe, reprodukcje świetne, poziom całości może być wysoki. Czyż jednak pismo takie nie powinno dźwigać czytelników ku sobie miast zniżać się ku nim?

Oto pytanie rozstrzygające o wysokim zadaniu i obowiązkach organu artystycznego w Polsce.

Trzeba przyznać, że „Wianki” umiały ten swój obowiązek zauważyć i dobrze go wypełniać. — Pismo to w stosunku do otaczających nas cen i w stosunku do swej wysokiej wartości, jest ogromnie tanie, chociaż kosztuje 7 K za egz. (w administracji ul. św. Krzyża l. 5). — Dziwić się tylko wypada, że księgarnie nasze tak gościnne dla „The Studio”, „Les beaux arts”, „Jugend” lub „Kunst”, nie narzucają „Wianków” oczom widza dość przemożnie i trzy mają je niekiedy w tyle za tamtymi.

„SPOŁEM”, sprawy kooperacji, zeszyt 12-ty.
„KURSY UZUPEŁNIAJĄCE P. M. S. DLA NAUCZYCIELI LUDOWYCH” Nr. 1. Organizacja — Programy — Wskazówki. Wydane przez Polską Macierz Szkolną w Warszawie. Stron 124. **Okólnik Kursów P. M. S. dla nauczycieli i nauczycielek lud.**, między nimi Stodulskiej „Proces powstania państwa i narodu polskiego”.

„ZJEDNOCZENIE” (Nr. 11—12) pismo poświęcone idei zespolenia żydów z narodem polskim.

„SKAUT” Lwów, nr. 10—12.

„GAZETA ROLNICZA”, Warszawa, nr. 26.

„PRZEWODNIK GIMNASTYCZNY SOKÓŁ” Lwów, nr. 6.

„BULLETIN POLONAIS DE LEOPOL”, Lwów lipiec nr. 2.

„KSIĘGA PAMIĄTKOWA I ZJAZDU PRZEDSTAWICIELI MIAST KRÓL. POL.” oprac. pod red. M. Synoradzkiego.

„PODATKI W WARSZAWIE” część I. Ustaw i przepisów podatk. w miastach.

M. Synoradzki „Stan własności nieruchomości w Warszawie wobec projektu Rz. pol. o ochronie lokatorów.”

„INWALIDA”, Warszawa, nr. 2.

„MATERIAŁY W SPRAWIE ŻYDOWSKIEJ W POLSCE” pod red. I. Grünbauma, zeszyt I. Warszawa.

Z teatru Powszechnego.

„Rodzina Furiosów” Fryderyka Ruessa, krotkoczwila w 4 aktach, przekład z szwedzkiego.

Wczorajsza premiera przewlokła się wśród wesołego zresztą nastroju sali. Zasluga w grze aktorów żywej, dobrej przeważnie. Sama krotkoczwila, niegdyś budząca wesele, razi nierównomiernością układu, rozwlekłością. Akt II. po I. staje się niemal nudnym. Pokpiwanie z dziwactwa przesady chwilami omal nie przechodzi w karykaturę, a wprowadzenie przygodnego czynnika wesołości, wywołuje raczej uśmiech pobłażliwości, niż szczerą wesołość. Walka młodych w imię uczucia z starzymi dziwakami czy ich przesadami, kończy się zwycięstwem młodych. Trzeba być człowiekiem szczerym, żyć pełnią życia, — oto założenie autora, chybione w wykonaniu, rozwlekłej długości utworu. Akto-rzy zdołali jednak utrzymać żywosc i w tem wyjątkowa niemal ich zasługa.

Nieprzerwane i trudne do opanowania salwy homerycznego śmiechu wywołuje na widowni pyszna 3-aktowa komedia

GWIAZDA FILMOWA

ze słynną **Ossi Osvaldą** w roli tytułowej, a nie mniejszem również powodzeniem cieszy się imponujący dramat w 4 aktach

DON JUAN

które w swym najnowszym programie wystawia kinoteatr „Sztuka”, przy ul. św. Jana 6.

KRONIKA.

Kraków, środa 9 lipca.

MAKA I RYŻ JADĄ DO KRAKOWA. Z Warszawy donoszą: Z transportów amerykańskich wyprawiono wczoraj przez Mławę z Gdańska 40 wagonów mąki i 10 wagonów ryżu do Krakowa. Przez Herby do Katowic i dalej na Górny Śląsk młyna amerykańska w Gdańsku wyprawiła 30 wagonów z ubraniami, celem rozdania między górników na Górnym Śląsku. Nasuwa się zapytanie, dlaczego w wiadomościach z Warszawy powtarza się stale od pewnego czasu jedno: spadają ceny. Na wszystko, na herbatę, cukier, kawę, bieliznę odzież. W Warszawie jest mąka, ryż i t. d. Dlaczego Kraków i cała Galicję traktuje się po macoszemu? Przecież do pomocy zagranicznej ma prawo cała Polska, a jeśli już czynić wyjątki, to właśnie Galicję należy uważać przedewszystkiem ze względu na straszne ofiary, jakie złożyła i składa w ciągu wojny.

KATASTROFA NA STACJI W GRZEGÓRZ-KACH. Wczoraj na stacji grzegorzeckiej pociąg osobowy, przepełniony tak, że ludzie stali na stopniach, przy wjeździe na krzyżownicę otarł się pociąg z taborami wojskowymi, które stały na drugim torze, zbyt blisko krzyżownicy. Ze stopni pociągu został zmieciony szereg osób, z nich trzy, Wikł. Łuszczewska, Mar. Pajak i Jan Jabłoński odniosły ciężkie rany. Stan Jabłońskiego beznadziejny.

NALEPKI NA OBCHÓD GRUNWALDZKI wydane przez „Straż polską” są do nabycia w handlu i w lokalu Straży Rynek gł. 6.

Z OPERY. W czwartek 10 rozpoczyna występ p. St. Gruszczyński, bohaterski tenor opery warszawskiej. Pierwszy występ 10. w „Halce” (Jontek). Halkę śpiewać będzie p. Mokrzycka, Zofię p. Jaworzyńska, Janusza p. Ludwig, Stolnika p. Tarnawski. Bilety do nabycia od środy 9-go. Orkiestra doznaje trwałego wzmoczenia wskutek przyjazdu dalszych 5 członków orkiestry operowej z Warszawy.

O KREDYT NA BUDOWĘ RUROCIĄGÓW GAZOWYCH. Krakowska Izba handlowa i przemysłowa ze względu na straty, jakie ponosi gospodarstwo narodowe skutkiem uchodzenia gazu i z uwagi, że budowa przewodów możliwą jest tylko w porze letniej, wysłała drogą telegraficzną do ministrów handlu i skarbu wniosek o wydatne podwyższenie kredytu (rząd wyznaczył tylko 15 mil. kor.) dla budowy rurociągów gazowych domagając się bezwzględnego podjęcia robót.

Z TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO. Posiedzenie Towarzystwa odbędzie się w środę 9-go bm. o godzinie 6 wieczorem w domu Towarzystwa. Porządek dzienny: Lekarz kapitan dr Sieramski, chirurg konsultant armii generała Hallera, wygłosi odczyt p. t.: „Nowe kierunki w chirurgii”.

WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW FILII CZERWONEGO KRZYŻA W KRAKOWIE w sprawie rozwiązania filii krakowskiej odbędzie się 16 lipca br. w sali Rady miasta.

NIKULTURALNY MAJSTER. Z organizacji robotników piekarskich donoszą nam: P. Aftergut, właściciel piekarni przy ul. Czarnowiejskiej obchodzi się z robotnikami w sposób wysoce niekulturalny, poniżający godność ludzką do rzędu zwierzęcia. Po prostu wierzyć się nie chce, że dziś jeszcze taki typ majsterka istnieć może. Pan ten robotników bije po twarzy i lży najordynarniejszymi wyrazami. Miał nawet miejsce wypadek, że majster ten, kazał robotnikowi otworzyć usta a on w nie napluł! Naturalnie, tak obchodzić się może tylko z robotnikami ciemnymi. To też p. A. nie zatrudnia ani jednego z krakowskich robotników, ale wyszukuje robotników nieświadomych, których więzi, nie pozwalając im opuszczać jego nory w obawie, by się nie uświadomili. Gdy który z nich odważy się na słowo protestu, to go bije i wyrzuca na ulicę! Zwracamy uwagę Inspektoratu przemysłowego, by jako władza przemysłowa wzięła w obronę nieszczęśliwych robotników. Organizacja piekarzy wzywa p. Afterguta by zaprzestał tych dzikich praktyk, gdyż w przeciwnym razie odnieście się do społeczeństwa z apelem bojkotu jego pieczywa!

KONFERENCJA PENSYONISTÓW I EMERYTÓW WOJSKOWYCH z Małopolski i Śląska odbędzie się w Krakowie dnia 13 lipca 1919 o godz. 10-tej w kuchni personalnej na dworcu krakowskim. Uprasza się wszystkie Koła miejscowe o wysłanie delegatów, zaopatrzonych mandatami. W tym samym dniu i lokalu o godz. 16-tej odbędzie się Wiec pensjonistów i rencistów, na któ-

ry zapraszamy interesowanych z całej Małopolski i Śląska.

NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI NA KOPALNI W JAWORZNIE. Piszą nam: Na naszej kopalni mnożą się nieszczęśliwe wypadki, które niestety wymagają także ofiar w ludziach. I tak: 24 czerwca na zmianie nocnej potłuczony został przez spadający węgiel tow. Zubel Feliks, który obecnie w szpitalu dogorywa, dnia 26 na szymbie Piłsudskiego został na miejscu zabity tow. Gęborski z Byczyny. Tegoż samego dnia musiało wskutek zaccadzenia gazem przewieźć do szpitala tow. Ryta Ferd. Wypadki takie są na porządku dziennym, a Urząd górniczy i władze kopalniane, zamiast dbać o porządek na kopalniach — politykują. I gdy robotnicy zwracają uwagę kierownikowi szybu „Kościszko”, prosząc o usunięcie nieporządków, pan kierownik odpowiada, że on pragnie tylko jaknajwiększej produkcji, a o wypadki nieszczęśliwe o jednego lub dwóch zabitych — to mniejsza... Wspomni-my jeszcze o naszym „jegomościu” ks. Skoczyńskim. Prawi nam ciągle morały, abyśmy nie stawiali żądań, bo kapitaliści nie mają pieniędzy, że są wyczerpani wojną (biedacy!) itd. Dziwimy się jednak, dlaczego to jegomość podwyższył opłaty na chrzty, śluby, pogrzeby itd. Robotnicy poznali się na fałszywych prorokach i żaden uświadomiony robotnik nie pójdzie za głosem rozbijacza Rudy, lecz zostanie wierny klasowej organizacji zawodowej, tej jedynej, która rzeczywiście broni interesów klasy pracującej.

JAKIEGO WÓJTA WYBRANO SOBIE W ALWERNII. Ze sfer obywatelskich donoszą nam: Nowo wybrany naczelnik gminy August Zieliński dopiero pół roku urzęduje a już wniesiono na niego skargę do starostwa o niesprawiedliwy rozdział mąki amerykańskiej i sprzedaż papierosów i cygar po paskarskich cenach. Teraz dopiero obywatel Alwernii przekonał się kogo to dr Bednarski lekarz okr. narzucił im na wójta! Zieliński karany był swego czasu za zbrodnię kradzieży 6 miesięcznym więzieniem a „dorobiwszy” się majątku zapragnął zostać naczelnikiem gminy a nawet posłem!

Ale p. naczelnik ma także godnego siebie sekretarza niejakiiego F. Knapika, który również karany był sądownie 6 tygodniowym a następnie 2 i pół rocznym więzieniem za różne kradzieże i oszustwa! Nadużycia tytoniowe rozpatrywane będą na rozprawie sądowej, która się odbędzie w dniach najbliższych. Obywatele gminy Alwernii zapytują p. Starostę czy fakta te są mu znane i czy nareszcie przystąpi do usunięcia tych skandalicznych stosunków panujących w gminie Alwernii, gdyż niedopuszczalnym jest, by osobniki tego rodzaju stali na czele gminy i gospodarzyli na jej niekorzyść.

BEZROBOCIE I GŁÓD WŚRÓD ROBOTNIKÓW NAFTOWYCH. Dnia 29 maja odbyło się w Kobylance zgromadzenie bezrobotnych robotników naftowych powiatu gorlickiego. Po referacie tow. Wójtowicza i obszernej dyskusji, uchwalono rezolucję apelującą do posłów socjalistycznych a szczególnie do tow. posła dr. Marka, aby wyjednali u rządu pobór żywności dla bezrobotnych z magazynów żywnościowych polskiej Komendy Naftowej w Krośnie, gdyż w przeciwnym razie grozi masom robotniczym głębsza śmierć głodowa! Zgromadzeni apelują do Komendy Naftowej w Krośnie, by przychyliła się do żądań robotników w sprawie aprowizacji. Robotnicy wzywają posłów socjalistycznych o wywalczenie u rządu zasiłków dla bezrobotnych w Galicji.

RUCH ORGANIZACYJNY URZĘDNIKÓW. W Żywcu dnia 27 czerwca br. odbył się powiatowy wiec wszystkich urzędników i funkcyjnaruszy publicznych, na którym uchwalono **zawiązanie organizacji powiatowej urzędników** i wszystkich pracowników publicznych i przystąpienie do centralnego Związku we Lwowie. Nadto założono energiczny protest przeciw znanej enuncyacji wiceministra spraw wewnętrznych pana Wróblewskiego. Wreszcie uchwalono domagać się wdrożenia akcji rządowej w kierunku odroczenia urzędników, regulacji płacy, wprowadzenia jednorazowego urzędowania od godziny 8—2 po południu, zniesienia rang, ułożenie pragmatyki służbowej, ustanowienia przez wybór mężów zaufania z głosem decydującym przy układaniu pragmatyki służbowej, przy kwalifikowaniu i dochodzeniach dyscyplinarnych.

NADUŻYCIA APROWIZACYJNE W ŁAŃCUCIE. Ze sfer obywatelskich piszą nam: Wreszcie i do Łańcuta nadeszły długo oczekiwane dary amerykańskie: słonina, mleko, oliwa i 3.000 kg najprzedniejszej mąki. Artykuły te rozdzieliło Starostwo, bez zasięgania rady komisji aprowizacyjnej, między poszczególne instytucje dobro-

czynne, z pomiędzy których przydziały otrzymały: Poradnia Czerwonego Krzyża dla piersiowych chorych, Towarzystwa Wincentego a Paulo, Ochronka SS. Boromeuszek, a nadto Zwierzchność gminna, na ręce wiceburmistrza. I oto jak się instytucje te wywiązały z zadania rozdziału darów pomiędzy biedną ludność miasteczka.

Pan wiceburmistrz, bez porozumienia się z innymi członkami Zwierzchności oddał cały przydział mąki i słoniny piekarzowi, swemu przyjacielowi, który zamiast mąki amerykańskiej lub bułek z niej wypiekanych, sprzedawał zwykły wojenny chleb, z mąką tą nie mający nic wspólnego, a sprzedawał według swego upodobania. Nielepszymi dobroczyńcami ludności łańcuckiej okazały się trzy, wyżej wymienione zakłady dobroczynne. Bez wszelkich skrupułów zamieniły najprzedniejszą mąkę na zupełnie ciemną, stęchlą, pochodzącą nie z amerykańskiego, ale ze zrośniętego i zgniłego zboża łańcuckich pól, nie nadającą się wogóle do żadnego użytku i niemożliwą do konsumpcji przez ludzi zupełnie zdrowych, a co dopiero mówić o piersiowych chorych i dzieciach. Nawiasem dodać należy, że mąka wydawana z Poradni zawierała w sobie części makaronu, co najlepiej tłumaczy jej pochodzenie. Tak wygląda gospodarka księży, zakonnic, klerykałów i klerykałek.

SPIS FABRYK TYTONIU. „Monitor Polski” ogłasza rozporządzenie ministra skarbu w sprawie rejestracji fabryk wyrobów tytoniowych i o czasowym utrzymaniu w mocy przepisów o uprawie tytoniu i handlu liśćmi tytoniowymi.

USTAWA O UBEZPIECZENIU PUBLICZNEM W sobotę sejmowa komisja prawnicza przyjęła w ostatecznym czytaniu ustawę w przedmiocie zabezpieczenia bezpieczeństwa publicznego, mającą zastąpić dekret o stanie wyjątkowym.

ZNIESIONO LINIĘ CELNĄ między dawnym Królestwem a Wielkopolską, znosząc tem samem pobór wszelkich cel w obrocie towarów między temi dzielnicami.

Z życia partyjnego.

OSTATNI TERMIN REJESTRACJI KRAKOWSKICH CZŁONKÓW P. P. S. upływa z dniami 10 lipca 1919, kto z towarzyszy i towarzyszek do

tego dnia nie zgłosi się do rejestracji (spisu) ten straci prawa członka partii z własnej winy.

Sekretariat Rady Robotniczej krak. P. P. S. ZGROMADZENIE KOBIEC W PODGÓRZU (Dom robotniczy, Plac Serkowskiego 11) odbędzie się w czwartek 10 b. m. o godz. 7 wieczorem. Tow. Haecker wygłosi odczyt: „Stosunek pracujących kobiet do gminy”.

POSIEDZENIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH które miało się odbyć w piątek 11 bm. w Krakowie, nie odbędzie się z powodu niemożności przyjazdu z sejmu warszawskiego tow. Z. Żuławskiego. W najbliższych dniach zawiadomimy o terminie tego posiedzenia.

WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW KRAKOWSKIEGO KONSUMU ROBOTNICZEGO odbędzie się we czwartek dnia 10 lipca b. r. o godzinie 7-jej wieczór w sali Związku Stow. robotniczych, Dunajewskiego 5, II. p. z następującym porządkiem dziennym: 1. Sprawozdanie z dotychczasowej czynności Zarządu oraz sprawozdanie rachunkowe za rok 1918 i od 1 stycznia do 30 czerwca 1919. 2. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej. 3. Wybór jednego członka Rady Nadzorczej. 4. Wnioski i interpelacje. Upraszamy o punktualne i liczne przybycie. Za Radę Nadzorczą: **Stanisław Pankiewicz**, przewodniczący. **Wacław Szopski**, sekretarz.

POSIEDZENIE ZARZĄDU MURARZY WRAZ Z KOMISJĄ KONTROLUJĄCĄ odbędzie się w czwartek 10 bm. o godz. 6 wieczór w Związku stow. rob., Dunajewskiego 5, II. p. **Lapiński.**

BACZNOŚĆ METALOWCY! We czwartek 10. lipca br. o godz. 6 wiecz. w Sali Związku Stow. robotn. w Krakowie, przy ul. Dunajewskiego L. 5. II. piętro, odbędzie się wspólne posiedzenie Zarządów Grup miejscowych i mężów zaufania ze wszystkich przedsiębiorstw z Krakowa, Podgórze i Borku Fałęckiego. Sprawy bardzo ważne! Obecność wszystkich konieczna! **Centralny Sekretariat Związku Metalowców.**

BACZNOŚĆ CHOLEWKARZE I SZEWCY! We środę dnia 9 lipca o godz. 8 wieczór odbędzie się w sali „Bundu” Krakowska 23 **Zgromadzenie cholewkarzy i szewców.**

(ZGROMADZENIE STRÓŻÓW DOMOWYCH) odbyło się w niedzielę 6 bm. O regulaminie dla stróżów referował tow. Rosenzweig. O konieczności wynagradzania stróżów za pracę u gospo-

darzy — mówił tow. Janczyński. Uchwalono rezolucję, zawierającą postulaty stróżów, jak wynagradzanie za otwieranie bram, ubezpieczenia w Kasie Chorych i t. d.

STOWARZYSZENIE SPOŻYWCZE PRACOWNIKÓW POLSKICH KOLEI PAŃSTW. W KRZESZOWICACH zawiadamia członków, że konstytuujące Walne Zgromadzenie odbędzie się w czwartek dnia 10 lipca 1919 r. o godzinie 7 wieczór w lokalu p. Jędrzeja Główni w Krzeszowicach z następującym porządkiem dziennym: 1. Sprawozdanie komitetu założycieli. 2. Przebieganie i przyjęcie statutu. 3. Wybór zarządu i Rady Nadzorczej. 4. Przystąpienie do Związku Stowarzyszeń spożywczych w Krakowie. 5. Wniośki i interpelacje. Za komitet: **Serek Jan**, **Fiałkowski Feliks.**

„MATURA” Kraków, Grodzka 32/II.

godz. urzęd. od 11—12 i 4—6

Nowy sześciotygodniowy kurs maturalny repetytoryjny do matury wrześnieowej gimn., realn. wzgl. gimn.-realn. oraz 1-roczy kurs maturalny seminaryjalny otwarte zostaną **15 lipca b. r.**

Wpisy przyjmuje się do 12-go b. m. włącznie. **Egzamina próbne** dla osób nie mogących się wykazać odpowiednimi świadectwami odbędą się **11 i 12 b. m.** **Egzamina wstępne i poprawcze.** Wszelkie informacje i prospekty bezpłatnie.

ZAWIADOMIENIE.

JW Panów Lekarzy, Dyrekcyje Szpitali itp. najuprzejmiej zawiadamiamy, że dla **Ich wygody** magazyn nasz jest w niedzielę od 9—11 godz. **otwarty.**

Dostawcy **Klinik U. J., Szpit. kraj., Wojsk. STANISŁAW BARAN i SKA** Magazyn Instrumentów chirurgicznych **W KRAKOWIE, ul. Sławkowska 6.**

KRAJOWY ZAKŁAD ODZIEŻY

ma na składzie

białe perkale, zefiry i materiały podszewkowe.

Sprzedaż rozpoczęła się w poniedziałek dnia 7 bm.

a mianowicie:

detaliczna w Szatni Krajowego Zakładu Odzieży ul. Podwale 6,

detaliczna i hurtowna w składach Krajowego Zakładu Odzieży

Kraków-Podgórze, Nadwiślańska 12.

Ból głowy i migrenę usuwają powszechnie znane proszki

MIGRENO-NERVOSIN „Z KOGUTKIEM”.

Apteki, składy apteczne. „Migreno-Nervosin” w opłatkach falsyfikaty! Na Kraków sprzedaż hurtowna i częściowa w aptece Konst. Wiszniewskiego ul. Floryańska.

WOLNOŚĆ!

Najlepsza bibułka cygaretkowa w książeczkach i tutekach. Wyrób - Krajowy jedynej galicyjskiej fabryki bibulek do papierosów.

Główny skład **SOLAL** Żywiec.

Metalowcy!

Zjazd Związków Zawodowych Przemysłu Metalowego z byłego Królestwa Polskiego odbędzie się

w **Warszawie 13 lipca.**

Wszystkie Związki wysyłają swoich delegatów od 50 członków — 1-go, od 100 — 2-ch, od 400 — 3-ch i od każdego następnego 300 — 1-go.

Warszawa. Zarząd Związku Metalowców ul. Leszno 53.

L. 321.

Ogłoszenie.

Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby w Warszawie

podaje do wiadomości instytucji państwowych i prywatnych oraz osób i firm zainteresowanych, które sprzedają towary z zagranicy przez Gdańsk—Itow—Mławę, że Agentura P. U. Z. A. P. P. w Gdańsku może współdziałać przy odbieraniu towarów ze statków, jakoteż przesyłaniu tychże wagonami lub berlinkami do miejsc przeznaczenia tylko w tym razie, jeżeli zainteresowani otrzymają z góry odpowiednie pozwolenie przywozu od Państwowej Komisji Wywozu i Przywozu (Elektoralna 2) i po otrzymaniu takowego zwrócą się do P. U. Z. A. P. P. (Krakowskie Przedmieście 55) i przedstawiają je wraz z odpowiednim podaniem o przewiezienie towarów.

FABRYKA MASZYN ROLNICZYCH ODLEW W KRAKOWIE—GRZEGORZKI poszukuje

zdolnych, ukwalifikowanych robotników: monterów do wszelkich maszyn rolniczych i motorów, tokarzy, ślusarzy, stolarzy, a także nieukwalifikowanych robotników placowych.

Magistrat król. woin. miasta Jasła.

L. 2880/19.

Ogłoszenie.

Magistrat miasta Jasła przystępuje do budowy sieci gazociągowej. Celem rozprowadzenia w mieście gazów ziemnych dla celów opałowych i świetlnych zamierza zakupić około 21 wagonów rur gazowych, oraz potrzebne dla powyższego celu palniki, gazomierze i inne materiały. Ilość, rodzaj i jakość materiału, wymiary i grubość rur powiązać można z projektu tej budowy w biurze Magistratu m. Jasła (codziennie od 9—2 po południu) względnie przez listowne tam zapytanie.

Reflektanci zechcą podać swe oferty najdalej do 30 lipca 1919 r.

Burmistrz miasta w z. **Kaniowski.**

MATKI

winy pamiętać, że tylko przysypka **PUDER DZIDI** natychmiast

usuwa oprzałość i zaczerwienienie skóry u dzieci. Zadać w aptekach i składach aptecznych „PUDRU DZIDI” tylko z marką „Kogut” Wyrób polski. Na Kraków sprzedaż hurtowna i częściowa w aptece Konstantego Wiszniewskiego ul. Floryańska.

Kłocce do tarcia

w większych partjach przyjmuje Dyrekcyja Państwowego przedsiębiorstwa eksploatacyjnego w Rozwadowie. Ładownia kolejowa przy tartaku.

Panny

ze znajomością stenografii polskiej i niemieckiej poszukuje firma J. Leinkauf, Kraków, ul. św. Gertrudy 4.

Swierzbę

szybko i radykalnie usuwa maść „Z KOGUTKIEM” apteki A. Gą-

seckiego w Warszawie. Nie marnujcie pieniędzy, nie przewlekajcie choroby przez wcieranie bezwartościowych cuchnących maści. We własnym interesie żądajcie w aptekach i składach aptecznych **maści od swierzby** tylko z „Kogutkiem” gdyż ta działa szybko, pewnie, nie niszczy i nie plami bielizny, ma miły zapach. Na Kraków sprzedaż hurtowna i częściowa w aptece Konst. Wiszniewskiego ul. Floryańska.